

Žalovaný přikázal žalující bance, s níž byl v obchodním spojení, by pro něho koupila 50 akcií. Banka příkazu vyhověla a domáhala se na žalovaném zaplacení kupní ceny. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodu.

Žalovaný rozhodl se podle svého skutkového přednesu k sjednání diferenčního obchodu o sporných 50 akciích. Toto tvrzení samo o sobě nestačí, ježto právní otázku, zda jde o diferenční obchod, lze posouditi jediné podle skutkových okolností. K posouzení tomu stačí skutkový přednes žalovaného, že akcie byly mu nabídnuty žalující bankou ke koupi, a skutkové zjištění, že mu akcie ty byly skutečně prodány a pro něho uloženy, tak že může s nimi ještě dnes nakládati. Nezáleží na tom, že žalovaný nezaplatil ihned kupní ceny, což není podle §u 1063 obč. zák. překážkou platné kupní smlouvy, ani na tom, že žalovaný prohlásil státní půjčku svobody, uloženou u žalující banky, za úhradu pro případ kursovního rozdílu, ježto žalovaný netvrdí, že půjčku tu ponechal nadále v úschově u žalobkyně k naznačenému účelu. Ostatně byla půjčka ta podle přiloženého výpisu z knih žalující banky složena u ní teprve v roce 1921, kdežto koupě akcií stala se roku 1920. Uvedené skutečnosti nestačí, by mohlo se z nich souditi na povahu diferenčního obchodu, zejména nevyplývá ze skutkového přednesu žalovaného, že úmysl stran nesl se k tomu, by žalovaný nenabyl vlastnictví akcií, nýbrž měl jediné nárok na případný rozdíl kursů. Je možno, že žalovaný koupil akcie ty skutečně za účelem spekulacním, chtěje jednou získati prodejem jich za vyšší cenu, avšak ani to nestačí k podstatě diferenčního obchodu.

Čís. 3971.

Cizozemská akciová společnost potřebuje připuštění vlády i k tomu, by se stala komanditistkou tuzemské společnosti.

(Rozh. ze dne 12. června 1924, R I 429/24.)

Rejstříkový soud nařídil komanditní společnosti, by předložila doklady o tom, že obě cizozemské akciové společnosti, které jsou komanditistky, byly vládou Československé republiky po rozumu čís. nař. ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. připuštěny, aby v tuzemsku jako komanditistky nové společnosti provozovaly obchody. Důvod y: Dle čl. I. a II. čís. nař. z roku 1865 smějí cizozemské akciové společnosti pod svou firmou obchody v tuzemsku provozovati jen tenkrát, byly-li vládou k tomu připuštěny, a dle výnosů ministerstva vnitra ze dne 4. března 1919, čís. 6618/19 a 14. července 1921, čís. 46.902/21 (věst. min. sprav. 1919 str. 38 a 1921 str. 110) jest zvláštního připuštění třeba též tenkrát, účastní-li se cizozemská akciová společnost na tuzemské společnosti s r. o. jako společník. Z toho plyne, že cizozemská akciová společnost i v tom případě, má-li provozovati v tuzem-

sku obchody jen jako komanditistka, potřebuje zvláštního připuštění po rozumu cís. nař. čís. 127/1865, poněvadž by jinak mohly předpisy tohoto cís. nař. lehce býti obcházeny. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil, přidav se k jeho důvodům.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Jak cís. nařízení ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák., tak i nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920, čís. 465 sb. z. a n., a rovněž i výnosy ministerstva vnitra ze dne 4. března 1919, čís. 6618/19 a ze dne 14. července 1921, čís. 46.902/21 sledují účel, by tuzemské správě státní bylo umožněno zkoumati, zda jsou splněny zákonné podmínky, a jak dalece se snáší s hospodářskými poměry státu, aby cizozemské akciové společnosti a komanditní společnosti na akcie (pokud se týče společnosti s ručením obmezeným) zakládaly v tuzemsku svá sídla, zde obchodovaly a se rozvíjely. Proto vyhrazuje již ono cís. nařízení ve čl. II. státní správě, by rozhodla, zda jest takovéto cizozemské společnosti k živnostenskému provozu jich obchodů v tuzemsku připustiti, a stanoví ve čl. I. podmínky, za jakých se tak může státi. Bylo by proto přímo v rozporu s tendencí těchto předpisů, by cizozemské společnosti uvedeného druhu mohly bez předchozího připuštění tuzemskou státní správou provozovati obchodní činnost v tuzemsku, třeba jen jako komanditistky. I když se připustí, že komanditista jako takový není obchodníkem, přece jen může v určitém případě svou značnější kapitálovou účastí na podniku komanditní společnosti vykonávati rozhodný vliv na celý vývoj, směr i rozsah provozu společnosti, k níž přistoupil, pokud se týče již spolutvořil, ba může ji úplně ovládnouti, poněvadž společnost po případě jeho vkladu postrádati nemůže, s ním stojí i padá. Byl-li by pak nad to předmět podniku cizozemské společnosti téhož druhu jako onen společnosti komanditní, mohlo by to ve skutečnosti znamenati splynutí, totožnost obou, takže by pak cizozemská společnost provozovala vlastně v tuzemsku svůj podnik, aniž by si byla dříve zjednala předepsané svolení státní správy, tedy s obejitím zákona. K tomu poukázaly již správně oba nižší soudy a připojuje se dovolací soud i v ostatních směrech k důvodům jich usnesení.

Čís. 3972.

V mimosporném řízení má se doručování díti z úřadu, pro způsob doručování zůstal v platnosti i nadále § 6 nesp. řiz. Nařídil-li soud doručení modrým lístkem, nabývá usnesení účinnosti vůči účastníku teprv, když mu bylo doručeno do vlastních rukou.

(Rozh. ze dne 12. června 1924, R I 459/24.)

V řízení o zajištění půdy drobným pachtýřům odmítl rekursní soud rekurs drobných pachtýřů pro opožděnost. D ů v o d y: Podle